

Toetsingscriteria

voor

commissies van toezicht

bij de justitiële jeugdinrichtingen

bijgewerkt maart 2013

Toezichttaak van de commissie van toezicht bij een justitiële jeugdinrichting

De cvt houdt toezicht op de wijze van tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen in een justitiële jeugdinrichting. Een toelichting op de aard en de focus van dit toezicht is te vinden in het Toezichtkader voor de commissies van toezicht (december 2008).



Inhoud

Bronnen voor deze toetsingscriteria	3
Internationale bronnen	3
Nationale bronnen	3
GRONDBEGINSELEN VAN JEUGDDETENTIE	4
DETENTIEOMSTANDIGHEDEN	6
Binnenkomst	6
Rechtmatige insluiting	6
Screening	6
Rapportage en registratie	7
Verblijfsomstandigheden	9
Hygiëne	9
Gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en persoonlijke eigendommen	9
Voeding	10
Gezondheidszorg	10
Individuele gezondheidszorg	10
Sociale verzorging en hulpverlening	13
Contact met buitenwereld	14
Post, telefoon, bezoek en mediacontact	14
(Incidenteel) Verlof	15
Vrijheid van meningsuiting, levensovertuiging en godsdienstvrijheid	17
Orde en veiligheid	17
Algemene regels van orde en veiligheid	17
Controle/onderzoek	18
Gebruik van geweld, mechanische en andere vrijheidsbeperkende middelen	19
Plaatsing in afzondering	21
Ordemaatregelen/disciplinaire straffen	22
Overplaatsing	23
OPVOEDING, RESOCIALISATIE EN BEHANDELING	25
Opvoeding	25
Bejegening	26
Omgang	26
Perspectiefplan	26
Groepen: grootte, samenstelling, verblijf in de groep	27
Dag- en activiteitenprogramma	28
Onderwijs	30
Pedagogische activiteiten	31
Resocialisatie	32
Planmatig verlof; Scholings- en trainingsprogramma (STP)	32
Nazorg	33
Behandeling	34
Visie op behandeling, methodiek, ouderparticipatie	34
Interculturalisatie	35
INFORMATIE, INSPRAAK EN BEKLAG	36
Informatie	36
Huisregels en introductie	36
Inzage	37
Horen en schriftelijk mededeling	37
Inspraak	37
Bemiddeling/beklag/beroep	38
Bemiddeling	38
Beklag	38
Beroep	39
Juridisch advies/rechtsbijstand	40

Bronnen voor deze toetsingscriteria

Internationale bronnen

- European Rules for Juvenile Offenders subject to sanctions or measures (ERJO), Raad van Europa, Aanbeveling CM/Rec(2008)11
- CPT-Standards (Europees Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing)

Nationale bronnen

- Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj)
- Brief van de Staatssecretaris van Justitie van 19 mei 2008, TK 2007-2008, 24 587, nr. 282
- Brief van de Staatssecretaris van Justitie van 4 oktober 2007, TK 2007-2008, 31 215, nr. 3
- Kwaliteitsverbetering Justitiële Jeugdinrichtingen, Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties, Directie Justitieel Jeugdbeleid, 16 november 2010
- Certificatieschema justitiële jeugdinrichtingen, HKZ 2009
- DJI: programma van eisen (juli 2005)
- Jurisprudentie Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ)
- Kwaliteitswet zorginstellingen
- Landelijk Kader voor Nazorg (2000)
- Lokale procesbeschrijving van de bevolkingsadministratie (BVA)
- Memo Contouren uitwerking trajectbenadering (2007)
- Notitie Landelijk kader informatieoverdracht (2006)
- Project Verantwoorde Medische Zorg JJI (VMZ JJI)
- Raamwerk calamiteitenbeheersing (DJI)
- Rapport Detentie, behandeling en nazorg criminele jongeren (2007)
- Rapport Herijken Bevolkingsadministratie
- Rapport psychomedische zorg JJI
- Bruning, M.R., T. Liefwaard en L.M.Z. Volf, Rechten in justitiële jeugdinrichtingen, evaluatie Bjj, Vrije Universiteit Amsterdams Centrum voor Kinderstudies
- Regeling eisen kamer justitiële jeugdinrichtingen
- Regeling geprivilegieerde post jeugdigen
- Regeling geweldsinstructie justitiële jeugdinrichtingen
- Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen 6 juli 2011
- Regeling straf- en afzonderingscel justitiële jeugdinrichtingen
- Regeling strafonderbreking jeugdigen
- Regeling tegemoetkoming bijzondere kosten onderwijs en pedagogische activiteiten jeugdigen
- Regeling toepassing mechanische middelen jeugdigen
- Regeling urineonderzoek jeugdigen
- Reglement justitiële jeugdinrichtingen (Rjj)
- Uitvoeringsbesluiten justitiële jeugdinrichtingen (ministeriële regelingen en circulaires)
- Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd (2006)
- Verloftoetsingskader justitiële jeugdinrichtingen (2012)
- Visie op de justitiële jeugdinrichtingen in het strafrechtelijk traject (DJI, 2006)
- (voorlopig) Uitvoeringskader invoering netwerk- en eerste trajectberaad i.v.m. nazorg jeugd
- Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
- Wet op Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
- Wet op de Jeugdzorg (Wjz)
- Wetboek van Strafrecht
- Wetboek van Strafvordering
- Wetgeving op het terrein van de gezondheidszorg en veiligheidswetgeving

GRONDBEGINSELEN VAN JEUGDDETENTIE

Grondbeginselen bieden een context en algemene uitgangspunten maar leveren niet rechtstreeks criteria op waaraan de kwaliteit van de jeugddetentie kan worden getoetst.

Het beginsel van fatsoenlijke omgang: kwaliteit van de dagelijkse bejegening

De dagelijkse bejegening, het contact met ingeslotenen, voldoet aan eisen van kwaliteit, professionaliteit, fatsoen en ethiek.

Het beginsel van perspectief, resocialisatie en nazorg

De uitvoering van jeugddetentie is gericht op de terugkeer van de ingeslotene in de samenleving. Nazorg is systematisch geborgd.

Met de handhaving van het karakter van de straf of maatregel wordt de tenuitvoerlegging hiervan aangewend voor de *opvoeding* van jongeren en zoveel mogelijk dienstbaar gemaakt aan de voorbereiding op hun terugkeer in de maatschappij. In het geval dat een vrijheidsbeneming behandeling inhoudt wordt de tenuitvoerlegging hierop afgestemd (art. 2 lid 2 Bjj)

Het beginsel van legitieme tenuitvoerlegging

- Een adequate wettelijke regeling vormt de grondslag voor het inrichten en tenuitvoerleggen van jeugddetentie;
- Er is sprake van rechtsbescherming in contradictoire procedures: hoor en wederhoor;
- De jongere wordt correct en volledig geïnformeerd over zijn rechtspositie en over procedures.

Straffen of maatregelen die aan jongeren mogen worden opgelegd, zowel als de manier van tenuitvoerlegging daarvan, moeten berusten op de wet en gebaseerd zijn op beginselen van maatschappelijke integratie en onderwijs en het voorkomen van recidive (art. 2 ERJO).

Het beginsel van een zinvol programma

Activiteiten hebben zin en betekenis, zowel voor het leven in de inrichting als voor het bestaan daarna.

Het beginsel van veiligheid

De vrijheidsbenemende overheid garandeert de fysieke en mentale veiligheid van de jongere.

Het beginsel van individualisering

De inrichting houdt rekening met de belangen, noden en omstandigheden van elke afzonderlijke jongere.

Normalisatiebeginsel of beginsel van minimale beperkingen

Artikel 15 lid 4 van de Grondwet (Gw) bepaalt dat iemand die rechtmatig van zijn vrijheid beroofd is, beperkt kan worden in de uitoefening van zijn grondrechten, wanneer deze uitoefening zich niet verdraagt met de vrijheidsbeneming. Dit beginsel is overgenomen in art 2, lid 2 van de Bjj:

Jeugdigen in een inrichting worden aan geen andere beperkingen onderworpen dan die welke noodzakelijk zijn voor:

- het doel van de vrijheidsbeneming, waaronder begrepen hun geestelijke en lichamelijke ontwikkeling en de uitvoering van het perspectiefplan;
- de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting.

De gedachte achter dit beginsel is dat de straf op zichzelf een vrijheidsbeneming of -beperking inhoudt maar dat de *tenuitvoerlegging* de jongere niet verder dan nodig in zijn doen en laten beperkt. De zwaarte van straf wordt uitgedrukt in de *duur* ervan en niet in de *zwaarte* van het 'regime'. De jongere zit gevangen *als* straf en niet *om te worden gestraft*. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het equivalentie- of normalisatiebeginsel: 'zo buiten, zo binnen'.

Anti-discriminatiebeginsel (art. 11 ERJO)

Straffen of maatregelen worden opgelegd en uitgevoerd zonder onderscheid op enige grond zoals geslacht, ras, huidskleur, taal, godsdienst, seksuele voorkeur, politieke of andere overtuiging, nationale of sociale herkomst, betrekking met een nationale minderheid, eigendom, geboorte of andere status.

Leeswijzer

De toetsingscriteria zijn vormgegeven in een tabel. In de linkerkolom staan de normen met vermelding van de bron waaraan deze zijn ontleend. In de rechterkolom staan de vragen aan de hand waarvan de toezichthouder nagaat of de inrichting aan het betreffende criterium voldoet.

DETENTIEOMSTANDIGHEDEN

Binnenkomst

Rechtmatige insluiting

<p><i>Art. 62,1 ERJO</i> Geen jongere wordt vastgehouden zonder 'valid commitment order'.</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>art. 566 t/m 570 Sv, 63 Bjj,</i>– <i>de lokale procesbeschrijving van de bevolkingsadministratie (BVA),</i>– <i>het rapport Herijken Bevolkingsadministratie</i> <p>Voor rechtsgeldige insluiting van jongeren is vereist:</p> <ul style="list-style-type: none">– insluitingsdocument– minimale persoons- en identiteitsgegevens– informatie over wijze van invrijheidstelling	<p>Verifieert de inrichting de geldigheid van de insluiting volgens een vastgestelde procedure?</p>
--	---

Screening

<p><i>Art. 62.2, 62.5 en 62.6 ERJO</i> Zo snel mogelijk na binnenkomst dienen de navolgende gegevens te worden vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none">– informatie over identiteit van de jongere, zijn ouders of wettelijke vertegenwoordigers;– gronden voor detentie en de daarvoor verantwoordelijke autoriteit;– datum en tijdstip van binnenkomst;– inventarisatie van de persoonlijke eigendommen van de jongere die hij in bewaring moet geven;– elke zichtbare verwonding en beweerdere eerdere slechte behandeling;– alle informatie (mits verenigbaar met het medisch beroepsgeheim) over zijn verleden en zijn opvoedkundige en welzijnsbehoeften;– alle informatie over een evt. risico op zelfbeschadiging of over zijn gezondheidstoestand die relevant is voor het lichamenlijk en geestelijk welzijn van de jongere zelf of dat van andere jongeren.	<p>Weten de betrokken medewerkers welke gegevens zij moeten vaststellen? Hoe en waar worden de gegevens geverifieerd en vastgelegd?</p>
---	---

<p>Zo snel mogelijk na binnenkomst dienen jongeren medisch te worden onderzocht en dient er een medisch dossier te worden geopend. Zo snel mogelijk na binnenkomst dient een psychologisch, pedagogisch en sociaal rapport te worden opgesteld dat relevante gegevens bevat over het specifieke soort en niveau van zorg en behandeling dat de jongeren dient te worden geboden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er een gepast niveau van beveiliging te worden vastgesteld, indien nodig wordt bedoelde beveiliging bij binnenkomst geboden; - er een totaal plan met educatieve en trainingsprogramma's dat rekening houdt met de individuele bijzonderheden van de jongere, te worden ontwikkeld behalve ingeval van zeer korte periode van detentie; - de opvatting van de jongere daarbij te worden betrokken. <p><i>Bjj:</i> Er bestaat nog geen algemene landelijke voorgeschreven procedure. De inrichtingen zijn zelf bezig procedures op te stellen voor de screening van jongeren bij binnenkomst. Er wordt gescreend op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gezondheidsrisico's; 2. noodzakelijk beveiligingsniveau; 3. risico voor andere jongeren en voor zelfdestructief gedrag; 4. directe persoonlijke- en zorgbehoeften. 	<p>Vindt medisch onderzoek onmiddellijk na binnenkomst van de jongere plaats?</p> <p>Vraagt de inrichting psychologische, pedagogische en sociale gegevens direct na binnenkomst op bij de instanties waarmee de jongere voor detentie contact had?</p>
---	---

Rapportage en registratie

<ul style="list-style-type: none"> - <i>art. 63 Bjj,</i> - <i>art. 66 t/m 71 Rjj,</i> - <i>rapport Herijken Bevolkingsadministratie</i> <p><i>Penitentiair dossier</i> Voor elke jongere wordt een penitentiair dossier aangelegd met de volgende standaardindeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een overzicht van de periodes van verblijf in inrichtingen; - selectie- en plaatsingsvoorstellen; - registratiekaarten; - overige bescheiden (w.o. eindrapportage bij invrijheidstelling; uitslagen urinecontroles; kopieën strafrapporten, meldingen van bijzondere voorvallen en interne meldingen; samenvattingen van 	<p>Vindt de samenstelling, het beheer en de vernietiging van het penitentiair en het inrichtingsdossier plaats volgens de regels?</p> <p>Is de inhoud van het penitentiair dossier volledig en juist?</p>
---	---

<p>periodieke besprekingen over de jongeren in inrichtingsoverleggen).</p> <p><i>art. 63 Bjj, art. 66 t/m 71 Rjj</i></p> <p><i>Inrichtingsdossier</i> Voor elke jongere wordt een inrichtingsdossier aangelegd, waarin alle stukken die niet in het penitentiair dossier worden opgeborgen, worden verzameld. Het inrichtingsdossier wordt zes maanden na beëindiging van het verblijf van de jongere vernietigd.</p>	<p>Is de inhoud van inrichtingsdossiers volledig en juist?</p>
---	--

Verblijfsomstandigheden

Hygiëne

<p><i>art. 63 lid 1 en 65 ERJO</i> De ruimten waarin jongeren verblijven, in het bijzonder de ruimtes waar zij slapen, moeten blijk geven van respect voor de menselijke waardigheid, en voldoen aan eisen van gezondheid en hygiëne. Jongeren dienen toegang te hebben tot sanitaire voorzieningen, die hygiënisch zijn en de privacy respecteren. Verder moeten zij zichzelf, hun kleding en slaapgelegenheid schoon kunnen houden.</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>art. 49 lid 4 Bjj,</i>- <i>Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen</i> <p>Met in achtneming van de in de inrichting geldende voorschriften moeten jongeren in staat worden gesteld om uiterlijk en lichamelijke hygiëne naar behoren te verzorgen.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Zijn de ruimten, incl. de douches en toiletruimten, waar jongeren verblijven, schoon? Zijn de leefomstandigheden van jongeren hygiënisch?- Hoe oordelen de jongeren over de hygiëne in de inrichting en over de regels daarover?- Bevatten de Huisregels de regels over het verzorgen van uiterlijk en lichamelijke hygiëne?- Worden deze regels gehandhaafd?
---	--

Gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en persoonlijke eigendommen

<p><i>art. 66 ERJO</i> Jongeren mogen eigen kleding en schoeisel dragen, tenzij die een gevaar kunnen opleveren voor de veiligheid in de inrichting. Jongeren mogen niet worden verplicht tot het dragen gevangenskleding. Jongeren krijgen kleding van de inrichting als zij daar niet zelf over beschikken. Beddengoed moet regelmatig worden verschoond.</p> <p><i>art. 17, 49 lid 1, 2 en 4 en 50 Bjj, art. 82 en 88 Rjj, Regeling eisen kamer justitiële jeugdinrichtingen en Huisregels</i> In de Huisregels staan regels over het gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en persoonlijke spullen.</p>	<p>Kennen de jongeren de regels over gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en in bezit hebben van persoonlijke spullen? Hoe oordelen de jongeren over gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en in bezit hebben van persoonlijke spullen?</p> <p>Bevatten de Huisregels de regels over gebruik en onderhoud van kleding, eigen kamer en in bezit hebben van persoonlijke spullen? Worden deze regels gehandhaafd?</p>
---	--

Voeding

<p><i>art. 68 ERJO</i> Jongeren moeten voedszaam eten krijgen, waarbij rekening wordt gehouden met hun leeftijd, gezondheidstoestand, lichamelijke conditie, geloof, cultuur en dagelijkse activiteiten. Het eten dient hygiënisch te worden bereid en er dient driemaal daags een maaltijd te worden verstrekt. Jongeren moeten altijd kunnen beschikken over schoon water. Indien mogelijk moeten jongeren in de gelegenheid worden gesteld zelf te koken.</p> <p><i>art. 47 lid 4 sub a, 49 lid 1 en 3 Bjj, Huisregels, DJI-programma van eisen (2005)</i> In de inrichting worden op vaste tijden drie maaltijden per dag verstrekt. De tijden staan vermeld in het dagprogramma. Het menu moet zo veel mogelijk rekening houden met de godsdienst en levensovertuiging van jongeren.</p>	<p>Is het eten afgestemd op leeftijd, gezondheidstoestand, lichamelijke conditie, geloof, cultuur en dagelijkse activiteiten van de jongeren?</p> <p>Voldoet het eten aan criteria en aanbevelingen van het Nederlands voedingscentrum (o.a. 'schijf van vijf')? (zie: http://www.voedingscentrum.nl/nl/eten-gezondheid/gezond-eten/vakken-schijf-van-vijf.aspx)</p> <p>Is het eten hygiënisch bereid?</p> <p>Krijgen jongeren driemaal per dag op vaste tijden (ochtend, middag en avond) een maaltijd?</p> <p>Hoe beoordelen de jongeren het eten?</p> <p>Hebben de jongeren inspraak in de samenstelling van de maaltijden?</p> <p>Kunnen de jongeren zelf eten klaarmaken of daarbij meehelpen?</p> <p>Kunnen jongeren op advies van een arts in aanmerking komen voor een dieet, of, als zij dat wensen, vegetarisch eten?</p>
---	--

Gezondheidszorg

Individuele gezondheidszorg

<p><i>art. 69 – 75 ERJO</i> Zo snel mogelijk na binnenkomst dient met de behandeling van de zieke jongere of met diens verwonding te worden gestart. Jongeren dienen dezelfde gezondheidszorg te krijgen als volwassen gedetineerden. De kwaliteit van de gezondheidszorg voor deze jongeren moet gelijkwaardig zijn aan de gezondheidszorg voor jongeren buiten de inrichting.</p>	
---	--

Bijzondere aandacht moet er zijn voor de gezondheidsrisico's van jongeren die verband houden met detentie. Speciale programma's dienen te worden ontwikkeld om vermindering of zelfdoding bij jongeren te voorkomen, vooral in de eerste periode van detentie, plaatsing in afzondering of in andere risicovolle situaties.

Jongeren moeten worden voorgelicht over hun gezondheid en lichamelijke verzorging.

Medische ingrepen, inclusief medicijngebruik, mogen uitsluitend plaatsvinden op medische indicatie en niet met het oog op de handhaving van de orde of bij wijze van straf. De ethische uitgangspunten van de gezondheidszorg in de vrije samenleving en het beginsel dat voor elke medische ingreep de toestemming van de jongere nodig is, zullen worden gerespecteerd.

Jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd, zullen nimmer worden onderworpen aan medische experimenten met medicijnen.

De medische zorg moet bijzondere aandacht besteden aan: jonge jongeren, zwangere meisjes en moeders met kind, drugs- en alcoholverslaafden, jongeren met psychische en geestelijke gezondheidsproblemen, jongeren met een langdurig verblijf in de inrichting, jongeren die slachtoffers zijn van psychisch, geestelijk of seksueel misbruik, sociaal geïsoleerde jongeren en andere bijzonder kwetsbare groepen.

De gezondheidszorg dient te passen in de multidisciplinaire zorg voor jongeren. Met inachtneming van het medisch beroepsgeheim en ieders professionele verantwoordelijkheid moet de medische staf samenwerken met alle disciplines binnen de inrichting. De medische zorg houdt zich niet alleen bezig met de behandeling van zieke jongeren, maar ook met de sociale zorg en preventieve geneeskunde en houdt toezicht op de voeding.

- *art. 25 lid 6, 36, 38, 47 en 59 lid 2Bjj,*
- *art. 55 tot en met 58 Rjj,*
- *Huisregels,*
- *Regeling toepassing mechanische middelen jongeren,*
- *Rapport psychomedische zorg JJI,*
- *Kwaliteitswet zorginstellingen,*

<ul style="list-style-type: none"> - <i>Wet op Geneeskundige Behandelingsovereenkomst,</i> - <i>Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg,</i> - <i>project Verantwoorde Medische Zorg JJI (VMZ JJI),</i> - <i>Wet op de jeugdzorg.</i> <p>De directeur draagt zorg voor een doeltreffende, doelmatige en op de jongere gerichte gezondheidszorg, waarvan de kwaliteit gelijkwaardig is aan de gezondheidszorg in de vrije maatschappij, rekening houdend met de bijzondere situatie van de vrijheidsbeneming. De inrichting dient jongeren naast een medische basiszorg ook een psychiatrische basiszorg te bieden indien die noodzakelijk is om het functioneren zodanig te verbeteren dat zij kunnen deelnemen aan de dagelijkse activiteiten. Deze gezondheidszorg in de jji moet de problemen en stoornissen van jongeren die van lichamelijke, geestelijke, sociale of pedagogische aard kunnen zijn, zoveel mogelijk voorkomen, verminderen en opheffen en mogelijk de kans op recidive te verminderen.</p> <p>De organisatie van de gezondheidszorg in de inrichting dient te bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medische dienst (de aan de inrichting verbonden huisarts(en), verpleegkundige(n) en tandarts en psychiater), - gezondheidszorgpsycholoog/behandelteam. <p>De directeur is verantwoordelijk voor een adequaat aanbod van de gezondheidszorg aan jongeren. Essentieel is dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in de gezondheidszorg in de eerste lijn wordt voorzien door een aan de inrichting verbonden huisarts(en), een verpleegkundige(n) en een tandarts en in de tweede lijn door kinderpsychiater en gezondheidszorgpsycholoog/behandelteam; - er een kinderpsychiater als vaste consulent verbonden is aan de inrichting die door de inrichtingsarts kan worden geraadpleegd over individuele jongeren, maar ook over crisissituaties; - de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de inrichtingsarts, de verpleegkundige en de kinderpsychiater voldoende zijn; - er sprake is van een strikte taakscheiding tussen medische dienst enerzijds en gezondheidszorg psycholoog/behandelteam anderzijds; de medische dienst houdt zich bezig met de medische en psychosociale 	<p>Is de medische zorg voor jongeren gelijkwaardig aan de gezondheidszorg voor jongeren buiten de inrichting?</p> <p>Heeft de inrichting een gezondheidszorgbeleid waarin aandacht is voor de specifieke kenmerken en gezondheidsrisico's van de detentiesituatie? Omvat het gezondheidszorgbeleid aspecten als preventie en voorlichting?</p> <p>Krijgen jongeren adequate medische zorg van een huisarts, verpleegkundige, tandarts en psychiater?</p> <p>Is er in inrichting sprake van een 7x24-uurs bereikbaarheid van de arts, verpleegkundige en psychiater?</p> <p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de werkwijze van en de toegang tot de Medische Dienst? Worden jongeren over de werkwijze van en de toegang tot de medische dienst geïnformeerd? Hoe beoordelen de jongeren de (tijdige) toegang tot de medische dienst?</p> <p>Krijgen jongeren adequate psychische zorg van het Psycho Medisch Overleg (PMO)? Is er in inrichting sprake van een 7x24-uurs-bereikbaarheid van het PMO? Kunnen jongeren binnen een dag een afspraak maken met het PMO?</p> <p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de werkwijze van en de toegang tot het PMO? Worden jongeren over de werkwijze van en de toegang tot het PMO geïnformeerd? Hoe beoordelen de jongeren het PMO?</p> <p>Is sprake van een goede aansluiting en informatieoverdracht tussen pmo en andere inrichtingsmedewerkers? Geeft het PMO de medewerkers duidelijk instructies inzake de handelwijze ingeval van ziekte, medicijngebruik, gezondheidsrisico's?</p>
--	---

<p>zorg en gezondheidszorgpsycholoog/behandelteam uitsluitend de psychosociale zorg;</p> <p>– er een professionele en multidisciplinaire samenwerking bestaat tussen de inrichtingsarts, de kinderpsychiater en gezondheidszorgpsycholoog/behandelteam, die plaats vindt in het psycho-medisch overleg (PMO), dat met een bepaalde frequentie bij elkaar komt en waar informatie wordt uitgewisseld over incidenten en individuele jongeren.</p> <p>De inrichting biedt bijzondere zorg aan kwetsbare jongeren, psychisch gestoorde jongeren, verstandelijk gehandicapten en meer in het algemeen 'ik-zwakke' jongeren.</p> <p>De jongere moet voldoende gelegenheid krijgen om naar het spreekuur van een arts en of verpleegkundige te gaan of moet door een arts en of verpleegkundige worden bezocht indien dit in het belang van de gezondheid van de jongere noodzakelijk is. Voor eigen rekening mogen jongeren een arts van eigen keuze raadplegen.</p>	<p>Krijgen deze groepen de psychologische en psychiatrische zorg die zij nodig hebben, en zo ja, wat wordt er aan bijzondere opvang aan bedoelde groep geboden?</p> <p>Kunnen jongeren binnen een dag op het spreekuur van de verpleegkundige of arts komen en worden zij bij een eventuele doorverwijzing de dag daarop door de arts gezien?</p> <p>Kunnen jongeren in acute situaties op directe tandartsenhulp rekenen?</p>
---	--

Sociale verzorging en hulpverlening

<p><i>art. 48 Bjj</i></p> <p>De jongere heeft recht op sociale zorg en hulpverlening. De directeur moet ervoor zorgen dat de maatschappelijk werkers van de afdelingen (gezins)voogdij van de bureaus jeugdzorg, reclasseringswerkers en andere daarvoor in aanmerking komende gedragdeskundigen de sociale verzorging en hulpverlening kunnen verlenen.</p>	<p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de werkwijze van en de toegang tot de sociale zorg en de hulpverlening?</p> <p>Is de sociale zorg en hulpverlening voor jongeren gelijkwaardig aan de sociale zorg en hulpverlening voor jongeren buiten de inrichting?</p> <p>Worden jongeren over de sociale zorg en hulpverlening geïnformeerd?</p> <p>Hoe beoordelen de jongeren de sociale zorg en hulpverlening?</p>
--	---

Contact met buitenwereld

Post, telefoon, bezoek en mediacontact

<p><i>art. 83-85.3 ERJO</i> Jongeren kunnen, zonder beperkingen van het aantal brieven, schriftelijk en per telefoon of anderszins, zo vaak als mogelijk, contacten onderhouden met familieleden, andere personen en vertegenwoordigers van buiten de inrichting gevestigde organisaties, en bezoek van deze personen te ontvangen. Bezoekregelingen dienen van dien aard te zijn dat jongeren hun familiebanden in stand kunnen houden en zo normaal mogelijk verder kunnen ontwikkelen en kunnen werken aan hun re-integratie. Jongeren moeten worden geholpen bij het onderhouden van voldoende contacten met de buitenwereld en de inrichting dient hen daarvoor te faciliteren. Contacten en bezoeken kunnen aan beperkingen worden onderworpen, als dat vereist is in het kader van lopend strafrechtelijk onderzoek, de handhaving van de orde, veiligheid en beveiliging, het voorkomen van delicten en de bescherming van slachtoffers daarvan, maar die beperkingen, inclusief de bijzondere beperkingen die door een rechterlijke autoriteit zijn opgelegd dienen ruimte te laten voor een minimum niveau van contacten met de buitenwereld. Het overlijden of een ernstige ziekte van naaste familieleden dient onmiddellijk aan de jongere te worden doorgegeven.</p> <p><i>art. 41 t/m 45 Bjj, Regeling geprivilegieerde post jongeren en Huisregels</i> De jongere heeft, behoudens de overeenkomstig lid 2 tot en met 4 te stellen beperkingen, het recht ten minste tweemaal per week op in de huisregels vastgestelde tijden en plaatsen en met behulp van een daartoe aangewezen toestel gedurende tien minuten een of meer telefoongesprekken te voeren met personen buiten de inrichting. De directeur kan beslissen dat hierop toezicht wordt uitgeoefend. Ook kan hij bepaalde telefoongesprekken weigeren of de post versturen noch afgeven. De beslissingen daarover zijn aan strikte voorwaarden verbonden. De mogelijkheid om met bepaalde personen (geprivilegieerde personen) te bellen of te corresponderen kan de</p>	<p>Kunnen jongeren hun familiebanden in stand houden en zo normaal mogelijk verder ontwikkelen en kunnen zij werken aan hun re-integratie dankzij de regeling over het telefoonverkeer en de correspondentie tussen de jongeren en de buitenwereld en de bezoekregeling?</p> <p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de regeling over het telefoonverkeer en de correspondentie tussen de jongeren en de buitenwereld?</p> <p>Weten jongeren wanneer en hoe zij per post of telefoon contact kunnen leggen met hun familie en andere personen? Mogen zij zo vaak en zo lang telefoneren en corresponderen als de regeling over het telefoonverkeer en de correspondentie voorschrijft? Vinden jongeren dat zij naar hun familie en vrienden voldoende kunnen bellen en schrijven?</p>
--	--

<p>directeur niet beperken of verbieden. De regeling over het telefoonverkeer en de correspondentie zijn beschreven in de Huisregels. Voor ouders (of voogd, stiefouders, pleegouders, ook hierna) en ook de reclasseringswerker en (gezins)voogdijwerker van de jongere, geldt een speciale bezoeksregeling. Ouders hebben toegang tot hun kind op de in de Huisregels vastgestelde tijden en plaatsen. Het bezoekrecht van ouders is niet onbeperkt. Als zwaarwegende belangen van de jongere zich daartegen verzetten kan de directeur ouders weigeren hun kind te bezoeken. In het belang van de jongere kunnen personen, zoals de reclasseringswerker en (gezins)voogdijwerker en nog andere personen, de jongere op afspraak bezoeken.</p> <p>Er is een bezoeksregeling. Op dat bezoek wordt toezicht uitgeoefend. Ook kan de directeur bepaalde bezoekers weigeren. De beslissingen daarover zijn aan strikte voorwaarden verbonden.</p>	<p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de bezoeksregeling? Zijn jongeren voldoende geïnformeerd over de bezoeksregeling? Mogen zij het bezoek ontvangen waarop zij volgens de regeling recht op hebben? Vinden jongeren dat zij voldoende bezoek mogen ontvangen?</p>
---	---

(Incidenteel) Verlof

<p><i>art. 86.1 ERJO</i> Jongeren in een normaal regime moeten op vaste tijden verlof krijgen, al dan niet onder begeleiding. Jongeren moeten om humanitaire redenen de inrichting kunnen verlaten. Als een vaste verlofregeling niet mogelijk is dan moet in plaats daarvan een uitgebreide bezoeksregeling van familieleden of andere personen worden georganiseerd die een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van de jongere kan leveren.</p> <p><i>art. 77 j lid 1 Sr, art. 28 Bjj, art. 40 Rjj, Verloftoetsingskader justitiële jeugdinstellingen en Huisregels</i> Alle jongeren aan wie, op grond van het jeugdstrafrecht, een vrijheidsbenemende straf of maatregel is opgelegd kunnen in aanmerking komen voor incidenteel of planmatig verlof. Jeugdigen in vreemdelingenbewaring kunnen in aanmerking komen voor incidenteel verlof. Naast planmatig verlof kan de directeur van de jji voor de jeugdige incidenteel</p>	<p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de verlofregeling? Komen jongeren in aanmerking voor het verlof waar zij volgens de regeling recht op hebben? Wordt de procedure voortvarend genoeg doorlopen zodat het verlof kan plaatsvinden op de afgesproken tijd?</p>
---	--

<p>verlof aanvragen indien verblijf buiten de inrichting noodzakelijk wordt geacht vanwege onvoorziene omstandigheden. Deze vorm van verlof is niet noodzakelijkerwijs gerelateerd aan behandeldoelen. Zie verder onder: resocialisatie, planmatig verlof en STP.</p> <p>Bij verlof kan gebruik worden gemaakt van elektronisch toezicht.</p>	<p>Hoe beoordelen de jongeren de verlofregeling en het verlof waarvoor zij in aanmerking komen?</p>
---	---

Vrijheid van meningsuiting, levensovertuiging en godsdienstvrijheid

<p><i>art. 87 ERJO</i> Vrijheid van meningsuiting, levensovertuiging en godsdienstvrijheid van jongeren moeten worden gerespecteerd. De inrichting moet zo georganiseerd zijn dat indien dat praktisch mogelijk is, jongeren hun godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij kunnen belijden en beleven, diensten onder leiding van geestelijken kunnen bijwonen, bezoek kunnen ontvangen van geestelijke verzorgers van hun godsdienst of levensovertuiging en godsdienstige of levensbeschouwelijke boeken mogen hebben. Jongeren mogen niet worden gedwongen zich aan te sluiten bij een bepaalde religie of religieuze diensten bij te wonen of bezoek te ontvangen van een geestelijke.</p> <p><i>art. 46 Bjj, art. 51 t/m 54 Rjj en Huisregels</i> Jongeren moeten hun godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij kunnen belijden en beleven. Dat kan individueel of gezamenlijk plaatsvinden. De directeur moet ervoor zorgen dat in de inrichting voldoende geestelijke verzorging beschikbaar is.</p>	<p>Kunnen jongeren hun godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij belijden en beleven, diensten onderleiding van geestelijken bijwonen, bezoek ontvangen van geestelijke verzorgers van hun godsdienst of levensovertuiging én godsdienstige of levensbeschouwelijke boeken bij zich hebben?</p> <p>Houdt de inrichting er toezicht op dat jongeren niet worden gedwongen zich aan te sluiten bij een bepaalde religie of religieuze diensten bij te wonen of bezoek te ontvangen van een geestelijke?</p> <p>Staat er in de Huisregels een duidelijke beschrijving van de geestelijke verzorging?</p> <p>Hoe oordelen de jongeren over de geboden geestelijke verzorging?</p>
---	--

Orde en veiligheid

Algemene regels van orde en veiligheid

<p><i>art. 1, 88 ERJO</i> De orde in de inrichting dient te worden gehandhaafd middels een veilige omgeving waarin de waardigheid en de lichamelijke integriteit van jongeren worden gerespecteerd en die hun ontwikkeling ten goede komt. Bijzondere aandacht is nodig om kwetsbare jongeren te beschermen en om te voorkomen dat zij slachtoffer worden. Medewerkers bieden jongeren veiligheid en bescherming waardoor zij een positieve relatie met jongeren opbouwen. Jongeren moeten worden gestimuleerd om zich individueel en collectief in te zetten voor de orde en veiligheid.</p>	<p>Reageren medewerkers adequaat op incidenten en omgang met agressie, waarbij jongeren betrokken zijn? Reageren zij adequaat op signalen indien jongeren problematisch of gestoord gedrag gaan vertonen, geven zij jongeren die problematisch of gestoord gedrag vertonen een passende begeleiding?</p> <p>Staan medewerkers open voor klachten van jongeren jegens hen?</p> <p>Voelen de jongeren zich te allen tijde veilig? Zo nee, in welke situaties ervaren ze een veiligheidsrisico? Is de directie hiervan op de hoogte?</p>
---	---

art. 2 lid 4 en, 4 lid 3 Bjj

De inrichting voert een effectief beleid dat een zekere mate van orde en rust garandeert. Bedoeld beleid is onder meer gericht op preventie en beheersing van incidenten en omgang van agressie met als doel dat jongeren veilig worden opgevangen en dat zij zich ook veilig voelen.

De inrichting moet zoveel mogelijk de onveilige situaties in de inrichting inventariseren en in kaart brengen. De inrichting moet de nodige maatregelen nemen om risicovolle situaties (incidenten en omgang met agressie) te voorkomen dan wel op te heffen. Jongeren mogen aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die in het belang van de handhaving van de orde en veiligheid noodzakelijk zijn.

Controle/onderzoek

art. 89 ERJO

Er moeten gedetailleerde procedurevoorschriften zijn om jongeren, medewerkers, bezoekers en gebouwen te controleren en te onderzoeken. De nationale wet bepaalt in welke situaties dergelijk onderzoek, en in welke mate nodig is. Dat onderzoek moet zoveel mogelijk de waardigheid en privacy van jongeren respecteren. Jongeren moeten door medewerkers van hetzelfde geslacht worden onderzocht. Voor onderzoek in het lichaam moet er sprake zijn van een redelijke verdenking in een individueel geval en het mag alleen door een beroepsbeoefenaar gebeuren. Medewerkers moeten worden opgeleid om de controles effectief en met respect voor de onderzochte persoon en zijn persoonlijke bezittingen uit te voeren.

- *art. 33 t/m 37 en 39 Bjj,*
- *Regeling Urineonderzoek jongeren,*
- *Regeling toepassing mechanische middelen jongeren,*
- *Regeling geweldsinstructie justitiële jeugdinrichtingen,*
- *Huisregels*

Geregeld is welke controles/onderzoeken onder bepaalde omstandigheden/voorwaarden mogen plaatsvinden met de daarbij behorende uitvoeringsvoorschriften. Controle/onderzoek, controle van legitimatiebewijs, onderzoek aan lichaam en kleding,

Houdt de inrichting toezicht op de uitvoering van bedoelde controles/onderzoeken?

<p>urineonderzoek, onderzoek in het lichaam, gedegen geneeskundige behandeling, bevestiging van mechanische middelen, onderzoek kamer, bij gebruik van geweld en mechanische middelen, mogen alleen worden uitgevoerd onder bepaalde omstandigheden en als daarvoor voldoende redenen bestaan en moeten zoveel mogelijk de waardigheid en privacy van jongeren respecteren.</p> <p>Onderzoek aan het lichaam en kleding moet voor zover mogelijk plaatsvinden door een persoon van hetzelfde geslacht en in ieder geval in een besloten plaats. Onderzoek in het lichaam of een geneeskundige handeling die de jongere moet gedogen, dient te worden verricht door een arts of een verpleegkundige, in opdracht van een arts.</p> <p>Onderzoek aan het lichaam en kleding dat verder reikt dan het oppervlakkig aftasten van de kleding en onderzoek in het lichaam, de geneeskundige handeling en de bevestiging van mechanische middelen dient te gebeuren volgens speciale procedurevoorschriften.</p>	<p>Controleert de inrichting of de controles/onderzoeken in de voorgeschreven situaties plaatsvinden en of ze nodig waren? Controleert de inrichting of de waardigheid en privacy van jongeren tijdens de controles/onderzoeken zijn gerespecteerd?</p> <p>Worden de jongeren in de Huisregels in een begrijpelijke taal geïnformeerd over de controles/ onderzoeken? Weten jongeren welke controles/onderzoeken er plaats kunnen vinden en door welke medewerkers?</p> <p>Weten jongeren dat zij met de maandcommissaris contact kunnen opnemen over uitgevoerde controles/onderzoeken, dat zij daarover kunnen klagen bij de beklagcommissie?</p>
---	---

Gebruik van geweld, mechanische en andere vrijheidsbeperkende middelen

<p><i>art. 90 -92 ERJO</i></p> <p>Medewerkers mogen geen geweld tegen jongeren gebruiken behalve</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij wijze van zelfverdediging of ingeval van - een ontsnappingspoging, - verzet tegen een rechtmatig bevel, - risico dat de jongere zichzelf of anderen beschadigt of gevaar voor ernstige schade voor eigendom, maar dan nog altijd als laatste redmiddel. <p>Medewerkers mogen niet meer geweld gebruiken dan strikt noodzakelijk is en de toepassing ervan dient zo kort mogelijk te duren. Medewerkers die rechtstreeks met jongeren te maken hebben dienen geoefend te zijn in technieken die hen in staat stellen zo min mogelijk geweld aan te wenden om agressief gedrag in toom te houden. Er dienen gedetailleerde procedures te zijn betreffende het gebruik van geweld, waaronder bepalingen betreffende: de verschillende soorten geweld die mogen worden aangewend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de omstandigheden waaronder welk soort geweld mag worden 	<p>Ziet de inrichting erop toe op dat geweld tegen jongeren alleen wordt gebruikt in deze omstandigheden?</p> <p>Weten jongeren wanneer tegen hen geweld mag worden gebruikt en welke vrijheidsbeperkende middelen bij hen mogen worden aangebracht? Weten zij welke medewerkers bevoegd zijn dergelijke beslissingen te nemen en welke voorschriften daarbij in acht dienen te worden genomen?</p> <p>Wordt het personeel regelmatig getraind in een manier van optreden waarbij minimaal geweld nodig is?</p> <p>Weten jongeren dat zij met de maandcommissaris contact kunnen opnemen als tegen hen geweld is gebruikt dan wel als er bij hen vrijheidsbeperkende middelen zijn aangebracht, dat zij daarover kunnen klagen bij de beklagcommissie?</p>
--	--

<p>aangewend;</p> <ul style="list-style-type: none"> - welke inrichtingsmedewerkers bepaalde soorten geweld mogen aanwenden; - de bevoegdheid die men moet hebben om geweld te mogen aanwenden; - de rapportage over de toepassing van geweld en - de wijze waarop de geweldsrapportage wordt besproken. <p>Handboeien of dwangbuizen mogen niet worden aangebracht behalve als minder vergaande vormen van geweld falen en niet langer dan strikt noodzakelijk. Handboeien mogen worden aangebracht tijdens transport. De handboeien worden verwijderd als de jongere voor de rechter of bestuurlijke autoriteit verschijnt. Toepassing van dwangmiddelen mag niet langer duren dan strikt noodzakelijk. IJzeren ketens mogen niet worden gebruikt. De wijze waarop dwangmiddelen worden gebruikt wordt bij wet geregeld.</p> <p>Het tijdelijk opsluiten in een isoleercel dient slechts in bijzondere omstandigheden en slechts gedurende enkele uren te gebeuren en niet langer dan 24 uur. Een arts zal hiervan in kennis worden gesteld en moet onmiddellijke toegang krijgen tot de betreffende jongere. Medewerkers mogen geen wapens dragen, behalve in noodsituaties.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>art. 38 en 40 Bjj,</i> - <i>Regeling toepassing mechanische middelen jongeren,</i> - <i>Regeling geweldsinstructie justitiële jeugdinstellingen,</i> - <i>Raamwerk calamiteitenbeheersing van DJI,</i> - <i>ationale gezondheidszorg- en veiligheidswetgeving</i> <p>De (door de directeur of de selectiefunctionaris) aangewezen medewerkers mogen geweld jegens jongeren of vrijheidsbeperkende middelen gebruiken indien dat noodzakelijk is voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de handhaving van de orde en veiligheid in de jji 2. de uitvoering van een door de directeur genomen beslissing 3. voorkoming van het zich onttrekken van de jongere aan het op hem uitgeoefend toezicht. <p>Bij gebruik van geweld tegen jongeren moeten de</p>	
---	--

<p>uitvoeringsvoorschriften in de Bjj en de daarbij behorende regelingen in acht worden genomen.</p> <p>Het gebruik van geweld jegens jongeren en het bij hen aanbrengen van vrijheidsbeperkende middelen moeten proportioneel zijn. De medewerker die geweld toepast, moet een schriftelijke rapportage opstellen en die meteen naar de directeur sturen.</p>	
--	--

Plaatsing in afzondering

<p><i>art. 93.1, 93.2 en 95.3 ERJO</i></p> <p>Wanneer het in zeer bijzondere situaties nodig is een jongere om veiligheidsredenen in afzondering te plaatsen, zal dat moeten worden besloten door een daartoe bevoegde persoon op basis van duidelijke bij nationale regelgeving vastgestelde procedures, die de aard van de afzondering, de maximum duur daarvan en de gronden waarom die kan worden opgelegd, bepaalt. Plaatsing in afzondering zal tussentijds moeten worden getoetst. Jongeren moeten kunnen klagen over elk aspect van plaatsing in afzondering. Een arts zal hiervan in kennis worden gesteld en moet onmiddellijke toegang krijgen tot de betreffende jongere.</p> <p>Jongeren mogen niet eenzaam in een <i>strafcel</i> worden opgesloten.</p> <p><i>art. 25, 26, 56, 61 en 62 Bjj</i></p> <p>Bij wijze van uiterste ordemaatregel of disciplinaire straf kan de directeur of zijn plaatsvervanger besluiten jongeren in afzondering te plaatsen. Dergelijke beslissingen kunnen alleen met inachtneming van de daarvoor bij nationale regelgeving opgelegde procedurevoorschriften worden genomen.</p> <p>Vóór het nemen van beslissingen moeten jongeren worden gehoord en een schriftelijke mededeling daarvan krijgen.</p> <p>Zij moeten weten om welke ordemaatregelen en disciplinaire straffen het gaat, welke regels er zijn voor het opleggen van ordemaatregelen en disciplinaire straffen en dat zij over dergelijke aan de directeur voorbehouden beslissingen kunnen klagen bij de beklagcommissie resp. in beroep kunnen gaan bij de beroepscommissie van de RSJ.</p>	<p>Ontvangen jongeren informatie over het plaatsen in afzondering? Weten zij dat alleen de directeur een dergelijke beslissing mag nemen en welke voorschriften hij daarbij in acht dient te nemen?</p> <p>Weten jongeren dat zij met de maandcommissaris contact kunnen opnemen als in afzondering zijn geplaatst, dat zij daarover kunnen klagen bij de beklagcommissie?</p>
---	--

Ordemaatregelen/disciplinaire straffen

art. 94 en 95 ERJO

Pas in het uiterste geval mag disciplinair worden opgetreden. Slechts gedragingen die gevaar kunnen opleveren voor de orde, rust en veiligheid mogen aanleiding geven tot disciplinaire maatregelen.

Jongeren die van een disciplinaire overtreding worden beticht, dienen onmiddellijk en in een voor hen begrijpelijke taal te worden geïnformeerd over de aard van de tegen hen ingebrachte beschuldigingen, dienen voldoende tijd en gelegenheid te krijgen de verdediging voor te bereiden, door henzelf of met ondersteuning van ouders of voogden dan wel met behulp van rechtskundige bijstand wanneer de rechtspleging dat eist. Waar mogelijk dienen disciplinaire straffen te passen binnen het kader van de *opvoeding* in de inrichting. De disciplinaire straffen moeten in een redelijke verhouding staan tot de gedraging die daartoe aanleiding gaf. Collectieve straffen, lijfstraffen, opsluiting in een donkere cel, en alle andere vormen van onmenselijke en vernederende bestraffing moeten worden verboden. Jongeren mogen niet eenzaam in een strafcel worden opgesloten. Afzondering als disciplinaire straf mag alleen in bijzondere gevallen en wanneer andere straffen geen effect hebben. Een dergelijke straf mag alleen voor een bepaalde, zo kort mogelijke, duur worden opgelegd. Tijdens de afzondering dient er gepast persoonlijk contact met de betreffende jongere te zijn, leesmateriaal te worden aangeboden en er een mogelijkheid te zijn om ten minste één uur te worden gelucht. Een arts dient van de afzondering in kennis te worden gesteld en moet onmiddellijke toegang krijgen tot de betreffende jongere.

art. 24 t/m 27, 54, 55, 57, 61 en 62 Bjj, Regeling straf- en afzonderingscel justitiële jeugdinrichtingen en Huisregels

Pas in uiterste gevallen mogen ordemaatregelen en disciplinaire straffen worden opgelegd. Er moet altijd worden geprobeerd te kiezen voor een herstel- of pedagogische aanpak. Er mag pas een ordemaatregel of disciplinaire straf worden opgelegd als het gedrag van de jongere een gevaar voor de orde en rust, beveiliging of veiligheid oplevert.

Heeft de inrichting een helder en kenbaar sanctiebeleid?

Wordt de cvt geïnformeerd over frequentie en zwaarte van opgelegde sancties?

Is de sanctiebevoegdheid gemandateerd en zo ja, volgens de wettelijke regels?

Bevoegdheid directeur en personeelsleden, art. 4, lid 5 en 24 lid 3 Bjj
De directeur is exclusief bevoegd tot het opleggen van een ordemaatregel of disciplinaire straf. De directeur kan (uitsluitend) afdelingshoofden machtigen tot het nemen beslissingen tot uitsluiting van verblijf in de groep, van deelname aan activiteiten en de verlenging hiervan, alsmede de beslissingen tot verlenging van uitsluiting van verblijf in de groep en tot plaatsing in afzondering. Indien onverwijld tenuitvoerlegging van de uitsluiting, bedoeld in het eerste lid, onder a of b, geboden is, kan een personeelslid of medewerker de maatregel, bedoeld in het eerste lid, voor een periode van ten hoogste vijftien uren treffen.

Proportionaliteitsbeginsel, ne bis in idem

De zwaarte van disciplinaire straffen of ordemaatregelen staat in een redelijke verhouding tot het gepleegde vergrijp of de betreffende gedraging. Jongeren mogen nooit tweemaal voor dezelfde gedraging worden gestraft.

Hoor- en informatieplicht (Hoofdstuk XI Bjj)

Vóór het nemen van beslissingen tot het opleggen van ordemaatregelen en disciplinaire straffen die voorbehouden zijn aan de directeur, moeten jongeren worden gehoord om zich te kunnen verdedigen en een schriftelijke mededeling daarvan krijgen.

In een voor hen begrijpelijke taal ontvangen jongeren informatie over ordemaatregelen en disciplinaire straffen. Zij moeten weten om welke maatregelen en straffen het gaat, aan welke procedurevoorschriften de directie zich moet houden en dat zij tegen een de directeur voorbehouden beslissing kunnen klagen bij de beklagcommissie resp. in beroep kunnen gaan bij de beroepscommissie van de RSJ.

Overplaatsing

art. 96 - 99 ERJO

Jongeren worden overgeplaatst in het belang van de jongeren zelf of om redenen van veiligheid. Een strafoverplaatsing is verboden. Overplaatsing kan geschieden indien dat door de wet wordt

<p>voorgeschreven en als daartoe door een rechter of administratieve autoriteit wordt beslist na een behoorlijk onderzoek. Alle relevante informatie en voor de jongere belangrijke data dienen ten behoeve van de zorg te worden overgedragen.</p>	
---	--

OPVOEDING, RESOCIALISATIE EN BEHANDELING

Opvoeding

art. 50.1, 51 en 52, 76 en 77 ERJO

Jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd, hebben recht op een gevarieerd en zinvol dagprogramma en begeleiding die aansluiten op hun eigen plan dat rekening houdt met hun aanleg en ontwikkeling en dat gericht is op hun vrijlating en terugkeer in de maatschappij. Het programma bevordert hun lichamelijke en geestelijke gezondheid, hun zelfrespect en hun verantwoordelijkheidsgevoel, maar ook hun houding en vaardigheden om te voorkomen dat ze in hun oude gedrag terugvallen. Jongeren moeten worden gestimuleerd om aan het dagprogramma mee te werken.

Jongeren moeten worden gestimuleerd te praten over zaken die hun verblijf rechtstreeks raken, zij moeten de gelegenheid krijgen om met de betreffende autoriteit daarover persoonlijk, waar mogelijk, ook collectief, te praten.

In het kader van de doorlopende zorg dient vanaf het begin en gedurende de gehele detentieperiode te worden samengewerkt met de instanties die verantwoordelijk zijn voor de jongere na hun vertrek.

Jongeren in detentie zijn zeer kwetsbaar, de inrichting dient hun lichamelijke en geestelijke integriteit te beschermen en hun welzijn te bevorderen. Bijzondere zorg dient te worden besteed aan jongeren die te maken hebben gehad met lichamelijk, geestelijk en seksueel misbruik.

De gestelde doelen en de daarvoor beoogde interventies worden voor elke jongere in een hulpplan opgenomen.

art. 2 lid 2 Bjj

De inrichting draagt zorg voor de opvoeding en resocialisatie van jongeren. De begeleiding dient te geschieden aan de hand van een aantal erkende methodieken.

De inrichting stelt het belang van de jongeren voorop. Het pedagogisch handelen staat centraal in de benadering van de jongere.

Naast de zorg voor de opvoeding van de jongeren dienen door middel

Zijn de gestelde doelen en beoogde interventies opgenomen in het hulpplan van de jongere?

Vindt de begeleiding van de jongere plaats aan de hand van erkende methodieken?

Worden de ouders zo veel mogelijk betrokken bij het verblijf en de

van multidisciplinaire behandeling de problemen bij de jongere te worden gereduceerd. De ouders/verzorgers worden zoveel mogelijk betrokken bij het verblijf in de inrichting en de behandeling.	behandeling in de inrichting?
--	-------------------------------

Bejegening

Omgang

<p><i>art 1 ERJO</i> Jongeren moeten met respect worden behandeld.</p> <p>De jji heeft een duidelijke visie op de omgang met jongeren. Medewerkers gaan respectvol en humaan met jongeren om met inachtneming van de door de jji opgelegde gedrags- en omgangsregels.</p>	<p>Heeft de inrichting een duidelijke visie over hoe om te gaan met jongeren? Is er toezicht op de juiste bejegening van jongeren door de medewerkers en wordt het bejegeningssklimaat in de inrichting periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd?</p> <p>Gaan jongeren respectvol en humaan met elkaar om?</p>
---	---

Perspectiefplan

<p><i>art. 76, 79 ERJO</i></p> <p><i>art. 20 en 21 Bjj, art. 25 t/m 30 Rjj en Huisregels</i> Voor elke jongere (behoudens bij een opname wegens vervangende jeugddetentie tot drie weken) wordt binnen drie weken een perspectiefplan opgesteld met korte en lange termijn doelen en de daarbij behorende acties. Daarin staat in welke leefgroep jongeren verblijven, aan welke soort activiteiten zij moeten deelnemen en hoe hun dagelijkse verplichte dag- en activiteitenprogramma met betrekking tot onderwijs en recreatieve activiteiten eruit zien.</p> <p>Bij het opstellen of wijzigen van het plan worden niet alleen de jongere zelf, groepsleiders, leerkrachten van de school, gedragsdeskundige, ouders (voogd, stiefouders en of pleegouders) betrokken, maar ook de (gezins)voogd of jeugdreclasseerder en de Raad van de Kinderbescherming. De bij de jongeren betrokken personen moeten zich kunnen vinden in de inhoud van de plannen en bereid zijn daaraan mee te werken.</p>	<p>Is er een perspectiefplan? Zo ja, bevat het korte en lange termijn doelen en de daarbij behorende acties?</p> <p>Wie zijn betrokken bij het opstellen van het perspectiefplan? Worden jongeren en ouders, voogd, stiefouders en of pleegouders voldoende betrokken bij het opstellen, evalueren, wijzigen van het plan?</p> <p>Worden er met jongeren kort voor het vertrek uit de jji exitgesprekken gehouden en worden daarvan verslagen gemaakt?</p>
--	--

Groepen: grootte, samenstelling, verblijf in de groep

<p><i>Kwaliteitsverbetering jji's 2010</i> De jongeren worden op basis van hun verblijfsduur geplaatst in een kortverblijfgroep van maximaal tien jeugdigen – gedurende de eerste drie maanden van het verblijf – of een langverblijfgroep van maximaal acht jongeren (na drie maanden) Bij de samenstelling van groepen houdt de inrichting rekening met de problematiek, leeftijd en delictgeschiedenis van de jongeren.</p> <p><i>art. 80.1 en 109 ERJO</i> Het uitgangspunt is dat jongeren zo lang mogelijk in een groep verblijven en ten minste minimaal 8,5 uur per dag.</p> <p><i>22 Bjj, art. 25 t/m 30 Rjj en Huisregels</i> Jongeren verblijven in <i>groepen</i> en nemen deel aan gemeenschappelijke activiteiten gedurende ten minste 77 uren per week (minimaal 8,5 uur per dag). Jongeren worden tijdens de nacht op hun eigen kamer ingesloten. In een aantal gevallen worden jongeren - zij het altijd slechts tijdelijk- ten behoeve van bepaalde activiteiten van het dagelijkse dag- en activiteitenprogramma uitgesloten.</p> <p><i>Art. 23 Bjj: uitzondering van verblijf op de groep</i> De jongere kan gedurende hoogstens een week na zijn binnenkomst van het verblijf in een groep worden uitgesloten of worden beperkt in zijn deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, als dit noodzakelijk is:</p> <ol style="list-style-type: none">ter voorbereiding van de beslissing omtrent onderbrenging van de jeugdige in de groep;ten behoeve van de vaststelling van een perspectiefplan. <p>De directeur kan deze periode tweemaal met ten hoogste een week verlengen, indien hij na overleg met een gedragsdeskundige tot het oordeel is gekomen dat de noodzaak hiertoe nog bestaat.</p> <p>De directeur kan de jeugdige gedurende ten hoogste een week</p>	<p>Zijn groepsomvang en –samenstelling volgens de gestelde regels?</p> <p>Verblijven jongeren volgens de daarvoor geldende regels voldoende uren op de groep?</p> <p>Weten jongeren hoeveel uur zij per dag minimaal op de groep dienen te verblijven?</p>
--	--

<p>uitsluiten van verblijf in de groep of beperken in de deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, indien dit noodzakelijk is in het belang van:</p> <p>a. zijn geestelijke of lichamelijke ontwikkeling;</p> <p>b. de uitvoering van het hem betreffende perspectiefplan.</p> <p>De directeur kan deze uitsluiting of beperking telkens met ten hoogste een week verlengen als hij na overleg met een gedragsdeskundige tot het oordeel is gekomen dat de noodzaak hiertoe nog bestaat.</p> <p>De directeur houdt aantekening van de oplegging van deze uitsluitingmaatregelen.</p> <p><i>Artikel 23a Bjj, time-out</i> Een personeelslid of medewerker kan de jeugdige voor een maximale aaneengesloten duur van een uur uitsluiten van het verblijf in de groep of van gemeenschappelijke activiteiten indien het gedrag van de jeugdige verstorend is voor de rust in de groep, en in verband daarmee de kortdurende uitsluiting ertoe bijdraagt dat het gedrag van de jeugdige gunstig wordt beïnvloed.</p>	
---	--

Dag- en activiteitenprogramma

<p><i>art. 76, 77, 80 - 82 ERJO</i> Dag- en activiteitenprogramma dienen gericht te zijn op de ontwikkeling van jongeren en hen te stimuleren om daaraan te werken. Deze programma's dienen te zijn toegesneden op persoonlijke behoeften van jongeren, rekening houdend met leeftijd, geslacht, sociale en culturele achtergrond, ontwikkelingsniveau en het gepleegde delict.</p> <p>Jongeren moeten aangeboden krijgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (beroeps) opleiding, werk of bezigheidstherapie, - burgerschapstraining, - sociale vaardigheids- en competentietraining, - agressiebeheersing, - verslavingstherapie, - individuele en groepstherapie, 	<p>Wordt het dag- en activiteitenprogramma dagelijks uitgevoerd met inachtneming van de voorschriften?</p> <p>Worden jongeren bij uitval van onderdelen van het dag- en activiteitenprogramma niet ingesloten op hun kamer en krijgen zij dan gecompenseerde activiteiten aangeboden?</p> <p>Wordt de uitvoering van het dag- en activiteitenprogramma gecontroleerd en geëvalueerd?</p> <p>Worden jongeren voldoende geïnformeerd over het dag- en activiteitenprogramma?</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - lichamelijke opvoeding en sport, - middelbaar en voortgezet onderwijs, - een schuldsaneringprogramma, - een herstelrechtelijk programma dat is gericht op de vergoeding van de door hun delict aangerichte schade, - recreatie, ontspanning en hobby's, - activiteiten buiten de inrichting tijdens dagelijks verlof of een andere vorm van verlof en voorbereiding op vertrek en nazorg. <p>Aan (beroeps) opleiding moet een hogere prioriteit worden gegeven dan aan werk.</p> <p><i>art. 4, 52, 53 Bjj, art. 62 t/m 65 Rjj, Regeling tegemoetkoming bijzondere kosten onderwijs en pedagogische activiteiten jongeren en Huisregels</i></p> <p>Het dag- en activiteitenprogramma bevat de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het luchten, - het volgen van onderwijs, - het verrichten van werk of het deelnemen aan andere scholings- en vormingsactiviteiten, - het sporten, - het deelnemen aan recreatieve activiteiten, - het verblijf op eigen kamer en het bezoeken van een bibliotheek. <p>De omvang en inhoud van het dag- en activiteitenprogramma zijn afhankelijk van de bestemming en populatie van de jongeren.</p> <p>Het dag- en activiteitenprogramma geeft jongeren minimaal het recht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimaal 1 uur per dag luchten; - onderwijs, werk of andere scholings- en vormingsactiviteiten; - minimaal tweemaal drie kwartier per week sporten; - minimaal 2 uur per dag recreatieve activiteiten; - verblijf op eigen kamer; - bezoek aan de bibliotheek. 	
---	--

<p><i>art. 2 Model Huisregels (uitzondering verblijf op de groep, art. 23 Bjj, zie hierboven)</i></p> <p>De eerste week dat je hier bent kan voor jou een ander dagprogramma gelden dan voor de anderen. Je mag wel minimaal zes uur per dag deelnemen aan gemeenschappelijke activiteiten. Het afwijkend dagprogramma kan nodig zijn om te bekijken in welke groep je het beste geplaatst kunt worden en/of om je perspectiefplan op te stellen. Als de directeur het, na overleg met een gedragsdeskundige, noodzakelijk vindt, kan hij of zij de duur van je afwijkende programma twee keer verlengen met maximaal een week.</p>	
---	--

Onderwijs

<p><i>art. 78 ERJO</i></p> <p>Waar mogelijk gaan jongeren naar een onderwijsvoorziening buiten de inrichting. Het onderwijs (binnen of buiten de inrichting) wordt verzorgd door een onderwijsinstelling van buiten de inrichting. Jongeren hebben het recht om hun onderwijs en opleiding in detentie voor te zetten. Als zij nog leerplichtig zijn kunnen zij verplicht worden onderwijs te volgen. Het onderwijs tijdens detentie moet aansluiten bij het onderwijs in de vrije maatschappij, zodat jongeren na vertrek uit de inrichting hun opleiding kunnen voortzetten.</p> <p><i>art. 52 e.v. Bjj en art. 62 t/m 65 Rjj, Regeling tegemoetkoming bijzondere kosten en pedagogische activiteiten jongeren en Huisregels</i></p> <p>Jongeren krijgen (beroeps) onderwijs dat is afgestemd op hun persoonlijke en sociale ontwikkeling, op hun individuele behoeften, rekening houdt met hun ambities en geïntegreerd is in het onderwijsstelsel ten einde hun (beroeps)opleiding na detentie te kunnen voortzetten. Het onderwijsaanbod is flexibel en breed georiënteerd en houdt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekenen en wiskunde, - Nederlandse taal, - wereldoriëntatie of maatschappijleer, - sociale redzaamheid of zelfredzaamheid, - technieken, 	<p>Houdt het onderwijs rekening met de wensen van jongeren en ouders (voogd, stiefouders en of pleegouders)?</p> <p>Houdt het onderwijs rekening met de volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, de talenten en de geestelijke en lichamelijke vermogens van de individuele jongeren?</p> <p>Krijgen jongeren een intakegesprek over het onderwijs dat zij gaan volgen?</p> <p>Heeft de school structureel overleg met de inrichting over de voortgang van jongeren op school? Worden de schoolresultaten van jongeren bijgehouden?</p> <p>Hanteert de school in de omgang met jongeren de basismethodiek?</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - lichamelijke opvoeding, - creatieve vorming. <p>Naast de theorie- en praktijklessen hebben de jongeren ook gymnastiek, consumptieve technieken en handvaardigheid. Het onderwijsaanbod wordt zoveel mogelijk op maat aangeboden (intake en onderwijsstaak). De school besteedt veel aandacht aan de sociaal-emotionele vorming van de leerlingen. De school en de inrichting delen dezelfde visie op de manier van omgaan met jongeren. Richtinggevend is het competentiemodel zoals het ook in de inrichting wordt gehanteerd.</p> <p><i>Kwaliteitsverbetering jji's 2010</i></p> <p>Het onderwijs in de jji's wordt verzorgd door scholen voor voortgezet speciaal onderwijs cluster 4 voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen (VSO-ZMOK). De jeugdigen krijgen in kleine groepen praktijkgericht onderwijs. De scholen zetten zich in om zoveel mogelijk maatwerk en arbeidstoeleidend onderwijs aan te bieden. Daarvoor worden samenwerkingsconvenanten gesloten met het Middelbare Beroepsonderwijs en werkgevers in de regio.</p>	
--	--

Pedagogische activiteiten

<p><i>Art. 80, 81 en 82.3 ERJO, 52 en 53 Bjj</i></p> <p>Buiten schooltijd, in de weekenden en in de vakantieperiode krijgen jongeren zoveel mogelijk pedagogische activiteiten aangeboden.</p> <p>Bij pedagogische activiteiten moet worden gedacht aan een zinvolle invulling van vrije tijd waarin competenties aan bod komen die een belangrijk hulpmiddel zijn om maatschappelijk te integreren en van informatie wordt geboden op de gebieden die van belang zijn voor de ontwikkeling van de jongeren.</p>	<p>Krijgen jongeren buiten schooltijd, in weekenden en in de vakantieperiode pedagogische activiteiten aangeboden?</p>
--	--

Resocialisatie

Planmatig verlof; Scholings- en trainingsprogramma (STP)

<p><i>101.1, 102 ERJO</i> De terugkeer in de maatschappij moet geleidelijk worden voorbereid. Gedacht kan worden aan extra verlof, gedeeltelijk of voorwaardelijk, waarbij effectieve ondersteuning moet worden geboden.</p> <p><i>Verloftoetsingskader jji's</i> Het jeugdstrafrecht onderscheidt zich van het strafrecht voor volwassenen in haar pedagogische opdracht: binnen de kaders van de opgelegde sanctie of maatregel wordt de tenuitvoerlegging zoveel mogelijk aangewend voor begeleiding, opvoeding en behandeling van de jeugdige teneinde een veilige terugkeer in en volwaardige deelname aan de maatschappij mogelijk te maken. Door middel van een planmatig verlofbeleid wordt gestreefd naar een verantwoorde, geleidelijke terugkeer in de maatschappij, daarbij rekening houdend met mogelijke recidiverisico's, eventuele slachtoffers en/of nabestaanden en de algehele rechtsorde. Verlof is daarmee een wezenlijk onderdeel van de behandeling en verdient een structurele plaats binnen de behandeling van iedere jeugdige. Het verloop van het verlof fungeert als toets op het functioneren van de jeugdige buiten het terrein van de jji in de voorbereiding op resocialisatie middels een Scholings- en Trainingsprogramma (STP).</p>	<p>Is er sprake van een planmatige, geleidelijke toename van vrijheden en verlof?</p>
<p><i>art. 3 Bjj en art. 2 en 3 Rjj, Verloftoetsingskader</i> Na het doorlopen van alle verlofvormen en vanaf fase 4 YOUTURN komt een jongere in aanmerking voor deelname aan een STP. Een STP omvat minimaal 26 uur per week aan activiteiten waaraan de jeugdige deelneemt. Deze activiteiten zijn gericht op onderwijs, stages, arbeid, zinvolle vrijetijdsbesteding, het aanleren van (sociale) vaardigheden of bijzondere zorg. De jongere verblijft daarbij zowel overdag als 's nachts buiten de inrichting onder toezicht en begeleiding van de (jeugd)reclassering.</p> <p>Voor jongeren met jeugddetentie met een strafrestant van meer dan drie maanden, krijgt de <i>verplichte nazorg</i> vorm in een STP. Dit betekent een inspanningsverplichting voor de directeur om een STP-plan op te stellen.</p> <p>Als een jongere zich niet houdt aan de gestelde voorwaarden van het STP kan de directeur het STP tijdelijk onderbreken en de jongere terug halen naar de inrichting. Terugplaatsing dient meestal als een time-out.</p>	<p>Neemt de jongere deel aan een STP? Hoe beoordelen de jongeren het STP?</p>

Nazorg

art. 3, 100.1 100.2, 100.3 en 102.1 ERJO

Jongeren dienen te worden voorbereid op hun terugkeer in de maatschappij met speciale nazorgprogramma's. Nazorgprogramma's zijn een onderdeel van het verblijf- en behandelplan. Met het volgen van de nazorgprogramma's dient tijdig te worden begonnen.

Bij binnenkomst dienen de inrichting, reclassering en andere hulpverleners samen te werken in een samenwerkingsverband om jongeren in staat te stellen in de maatschappij terug te keren door: medewerking te krijgen van zijn familie, een pleeggezin te vinden, hem te helpen om andere sociale contacten te leggen; huisvesting te vinden, studie en opleiding te hervatten, werk te vinden, door te sturen naar sociale en medische instanties en financiële ondersteuning te zoeken. De reclassering, medewerker van bureau jeugdzorg en andere hulpverleners moeten toegang krijgen tot de jongeren in de inrichting om hun voor te bereiden op hun terugkeer in de maatschappij.

- *art. 2 lid 2 Bjj*
- *Convenant 'Landelijk Kader voor Nazorg' (2000)*
- *Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd (2006)*
- *Notitie Een visie op de justitiële jeugdinrichtingen in het strafrechtelijke traject (2006)*
- *Notitie Landelijk kader informatieoverdracht (2006)*
- *Rapport Detentie, behandeling en nazorg criminele jongeren (2007)*
- *Brief van de Staatssecretaris van Justitie van 4 oktober 2007, TK 2007-2008, 31 215, nr. 3*
- *Memo Contouren uitwerking trajectbenadering (2007)*
- *Brief van de Staatssecretaris van Justitie van 19 mei 2008, TK 2007-2008, 24 587, nr. 282,*
- *het (voorlopig) Uitvoeringskader invoering netwerk -en eerste trajectberaad i.v.m. nazorg jeugd.*

De tenuitvoerlegging dient zoveel mogelijk dienstbaar te worden gemaakt aan de voorbereiding op diens terugkeer in de maatschappij.

Is er een nazorgprogramma opgenomen in het perspectiefplan? Wordt daarmee tijdig gestart?

Behandeling

Visie op behandeling, methodiek, ouderparticipatie

- *Certificatieschema jji's, 2.6.1 en 2.6.2*
- *Kwaliteitsverbetering jji's 2010*

De jeugdige ontvangt opvoeding en behandeling, afhankelijk van de verblijfsduur, in overeenstemming met de visie van de organisatie en volgens de afspraken in het individuele perspectiefplan.

Er wordt alleen met erkende gedragsinterventies gewerkt.

Kwaliteitsverbetering jji's 2010

In de basismethodiek YOUTURN waarmee de jji's vanaf 2009 werken, is ouderparticipatie een kernelement. Er wordt van de jji verwacht dat zij een breed aanbod van activiteiten inzet om de betrokkenheid van ouders te bevorderen naast de activiteiten op het gebied van ouderparticipatie, zoals beschreven in YOUTURN. Een van die activiteiten is het inzetten van gezinsgerichte erkende gedragsinterventies. Vooral de interventies FFT en MDFT9 worden in toenemende mate toegepast.

Toelichting

Vanaf 2010 werken alle jji's met de basismethodiek YOUTURN. Per 1 juli 2011 is het onderscheid tussen opvang en behandeling vervallen. Niet langer is de vrijheidsbenemende titel, maar de verblijfsduur bepalend voor de (kort- of lang verblijf) groep waar de jeugdige verblijft. Dit heeft tot gevolg dat alle jeugdigen, ook de jeugdigen bij wie de vrijheidsbenemende titel (nog) niet in een behandelverplichting voorziet, profiteren van het behandelaanbod in de inrichting en toegang hebben tot de noodzakelijke hulp, aldus de wetgever.

Iedere jji beschikt over een vast omschreven screeningsprocedure waarmee binnen 24 uur acute psychiatrische problematiek kan worden vastgesteld. Op basis daarvan wordt aan jeugdigen een behandelaar toegewezen

In 2009 hebben de jji's samen met de Rutgers Nisso Groep een sectorbrede visie op seksualiteit, relaties en omgangsvormen ontwikkeld. Deze is begin 2010 vastgesteld.

Heeft de inrichting haar visie op opvoeding en behandeling op schrift gesteld?

Past de inrichting erkende gedragsinterventies toe?

Is YOUTURN als basismethodiek ingevoerd?

Is de screening op acute psychiatrische problematiek adequaat?

Past de inrichting de sectorbrede visie op seksualiteit toe? Is het personeel hierin bijgeschoold?

<p>Steeds meer jji's zijn toegerust om de (erkende) gedragsinterventie Brains4Use (middelengebruik) in te kunnen zetten.</p>	<p>Past de inrichting de gedragsinterventie Brains4Use toe? Is het personeel hierin bijgeschoold</p>
--	--

Interculturalisatie

<p><i>Kwaliteitsverbetering jji's 2010</i> Gezien het aantal jongeren in de jji's met een andere culturele achtergrond is het van belang dat de jji's multi-etnische organisaties zijn. In de handleiding van YOUTURN wordt aandacht gegeven aan andere bejegeningmogelijkheden bij ouders en jongeren met een andere etnische achtergrond. Een speciale interculturele module voor EQUIP is vanaf 2011 beschikbaar om te worden ingezet door de jji's. Verder vormt het omgaan met verschillende etniciteiten en religies onderdeel van de deskundigheidsbevordering van het personeel.</p>	<p>Is interculturalisatie ingebed in alle lagen van de inrichting?</p>
---	--

INFORMATIE, INSPRAAK EN BEKLAG

Informatie

Huisregels en introductie

<p><i>Art. 62.3 en 62.4 ERJO</i> Bij binnenkomst moeten de rechten en verplichtingen van de jongere en de regels van de inrichting worden uitgelegd in een voor hem begrijpelijke taal. Het feit van de plaatsing van de jongere, informatie over de regels binnen de inrichting, en andere relevante informatie dienen onmiddellijk aan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de jongere te worden gegeven.</p> <p><i>art. 60 en 63 lid 3 Bjj, Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen en Huisregels</i> Bij binnenkomst dienen jongeren schriftelijk en zoveel mogelijk in een voor hen begrijpelijke taal op de hoogte worden gesteld van hun rechten en plichten. In het bijzonder moeten zij daarbij worden gewezen op de mogelijkheid van bemiddeling, beklag en beroep. De directeur is verplicht om Huisregels vast te stellen met inachtneming van de Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen. De jongeren hebben de beschikking over de Huisregels en andere informatiemiddelen. Verder dienen er intakegesprekken met jongeren te worden gehouden waarin de gang van zaken binnen de inrichting wordt uiteengezet en waarbij er wordt gewezen op de medewerkers tot wie de jongeren zich bij problemen kunnen wenden.</p> <p>De ouders (voogd, stiefouders en of pleegouders) moeten ook worden geïnformeerd over de rechten en plichten van jongeren en die van henzelf en verder over de gang van zaken binnen de inrichting.</p>	<p>Ontvangen jongeren en ouders (voogd, stiefouders en of pleegouders) voldoende duidelijke informatie over de rechten en plichten van de jongeren en over de regels in de inrichting?</p> <p>Worden jongeren en ouders bij intakegesprekken geïnformeerd over hun rechten en plichten en de regels in de inrichtingen?.</p> <p>Zijn er huisregels?</p> <p>Zijn de huisregels voor jongeren begrijpelijk opgeschreven?</p>
--	--

Inzage

<p><i>art. 63 Bjj, art. 66 t/m 71 Rjj en Huisregels</i> Jongeren (of ouders, voogd, stiefouders en of pleegouders) kunnen hun persoonsdossiers, behandel-, verblijfs- en trajectplan inzien met inachtneming van de daarvoor geldende uitvoeringsvoorschriften.</p>	<p>Kunnen jongeren en hun ouders het dossiers van de jongere inzien en weten zij ook hoe zij van dat recht gebruik kunnen maken?</p>
---	--

Horen en schriftelijk mededeling

<p><i>art. 61 en 62 Bjj en Huisregels</i> Jongeren moeten in bepaalde door de regelgeving aangegeven gevallen door de directeur worden gehoord. In gevallen waarin vooraf gehoord moet worden wordt moet de jongere ook een schriftelijke gemotiveerde beslissing krijgen, waarin de beslissing van de directeur is vermeld.</p>	
--	--

Inspraak

<p><i>50.3 ERJO</i> Jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd, moeten worden gestimuleerd zaken aan de orde te stellen die hun verblijf rechtstreeks raken, zij moeten de gelegenheid krijgen om met betreffende autoriteit daarover persoonlijk, waar mogelijk, ook collectief daarover te spreken.</p> <p><i>art. 79 Bjj en Huisregels</i> De directeur draagt zorg voor een regelmatig overleg met de jeugdigen over zaken die rechtstreeks hun verblijf raken. Zowel de jeugdigen als de directeur kunnen deze onderwerpen in dat overleg aan de orde stellen.</p> <p>Jongeren moeten met bepaalde personen een gesprek kunnen aanvragen.</p>	<p>Weten jongeren dat zij met de directeur of met de door hen gewenste medewerkers een gesprek aanvragen, en zo ja, hoe zij dat moeten regelen?</p> <p>Is er een jongerenraad die effectief functioneert als inspraakorgaan? Heeft de jongerenraad regelmatig overleg met de directie of de groepsleiding? Hoe oordelen de jongeren over het functioneren van dit overleg of andere vormen van inspraak?</p>
--	--

Bemiddeling/beklag/beroep

Bemiddeling

<p><i>art. 7 lid 2, sub b, en 4, 64, 66 lid 4 en 5 en 80 Bjj, art. 20 Rjj en Huisregels</i></p> <p>Jongeren (of ouders, voogd, stiefouders en of pleegouders) hebben de mogelijkheid om bemiddeling te vragen aan de maandcommissaris vanwege een gedraging van de directeur (dan wel een andere medewerker) of vanwege de wijze waarop de bij Bjj voorgeschreven zorgplicht is uitgeoefend.</p> <p>Jongeren kunnen bemiddeling vragen door de medisch adviseur van het Ministerie van Justitie ter zake van een medisch handelen of nalaten van de inrichtingsarts, de verpleegkundige dan wel andere medische hulpverlener die door de inrichtingsarts is ingeschakeld.</p> <p>Als de jongere in beklag gaat (zie hieronder) wordt eerst een poging tot bemiddeling gedaan. De beklagcommissie dan wel de directeur geeft de klacht hiertoe door aan de maandcommissaris. Deze onderzoekt – in ieder geval – of er kan worden bemiddeld. Pas als er geen behoefte blijkt aan bemiddeling, of een poging daartoe strandt, neemt de beklagcommissie de klacht in behandeling.</p>	<p>Staat in de Huisregels hoe jongeren contact kunnen opnemen met de maandcommissaris?</p>
---	--

Beklag

<p><i>art. 121 ERJO</i></p> <p>Jongeren en hun ouders/voogden dienen ruime mogelijkheden te hebben om verzoeken en klachten in te dienen bij de directeur van de inrichting of autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sanctie of maatregel die niet gepaard gaat met detentie. Behandeling van verzoeken en klachten dienen eenvoudig en effectief te worden afgehandeld. Beslissingen op verzoeken en klachten dienen onverwijld te worden genomen. Aan mediation of herstelbemiddeling moet de voorkeur worden gegeven als middel om klachten af te handelen of aan verzoeker tegemoet te komen.</p> <p>De afwijzing van een verzoek of verwerping van een klacht dient te</p>	<p>Is de afwijzing van het verzoek gemotiveerd?</p>
--	---

<p>worden gemotiveerd. Jongeren en ouders/voogden hebben het recht de kwestie voor te leggen aan een onafhankelijke en onpartijdige instantie, die begrip heeft voor de jongeren. De klachtprocedure moet afgestemd zijn op jongeren en hun behoeften.</p> <p>De hoorzitting dient dicht bij de inrichting van de betrokken jongere plaats te vinden.</p> <p><i>art. 7 lid 2, sub c en art. 65 e.v., 80 Bjj, art. 21 Rjj en Huisregels</i> Jongeren (of ouders, voogd stiefouders of pleegouders) kunnen een klacht indienen bij de beklagcommissie over een hen zelf over door of namens de directeur genomen beslissing.</p> <p>Ouders (voogd, stiefouders of pleegouders) kunnen ook een klacht indienen bij de beklagcommissie tegen een hen zelf betreffende door of namens de directeur genomen beslissing en kunnen zij bij de beroepscommissie van de RSJ in beroep gaan tegen een beslissing van de beklagcommissie daarover. Verder kunnen deze personen de jongere vertegenwoordigen bij de beklagcommissie en de beroepscommissie van de RSJ, maar dan moet de jongere dat wel willen.</p>	<p>Is er een mogelijkheid om de klacht voor te leggen aan een onpartijdige instantie?</p> <p>Worden jongeren op een begrijpelijke manier geïnformeerd over procedures van bemiddeling en beklag?</p> <p>Hebben jongeren onbelemmerd toegang tot de maandcommissaris en tot de beklagprocedure?</p> <p>Kunnen jongeren een beklagformulier krijgen en indienen zonder tussenkomst van een inrichtingsmedewerker?</p> <p>Helpt de groepsleiding de jongere desgewenst bij het formuleren van een klacht?</p>
--	--

Beroep

<p><i>art. 18, 19, 47 lid 5, 74, 80 Bjj, artikel 77j Sr, Regeling strafonderbreking jongeren, art. 55 t/m 58 Rjj en Huisregels</i> Jongeren kunnen bij de beroepscommissie van de RSJ in beroep gaan tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een beslissing van de beklagcommissie over een hen zelf betreffende door of namens de directeur genomen beslissing; - een beslissing van de selectiefunctionaris inzake plaatsing, overplaatsing, verlof, proefverlof, deelname aan STP, gebruik geweld en vrijheidsbepalende middelen; - een beslissing van de Minister van Justitie over een strafonderbreking het medisch handelen of nalaten van de inrichtingsarts (de verpleegkundige dan wel andere medische hulpverlener die door de inrichtingsarts is ingeschakeld). <p>Ouders (voogd, stiefouders of pleegouders) kunnen in die gevallen ook in beroep gaan bij de beroepscommissie van de RSJ.</p>	
--	--

Juridisch advies/rechtsbijstand

Art. 120 ERJO

Jongeren, ouders en wettelijke vertegenwoordigers hebben recht op rechtsbijstand m.b.t. de oplegging en de tenuitvoerlegging van sancties en maatregelen. De bevoegde autoriteit dient jongeren redelijke faciliteiten te verlenen voor effectieve en vertrouwelijke toegang tot rechtsadvies en rechtsbijstand. De rechtsbijstandverlener moet de jongeren zonder toezicht kunnen spreken. De Staat moet ervoor zorgen dat jongeren, hun ouders en wettelijke vertegenwoordigers kosteloos rechtsbijstand kunnen krijgen als het belang van een goede rechtspleging dat vraagt.

art. 70 lid 1 Bjj

Jongeren hebben recht om zich te laten bijstaan door een rechtsbijstandverlener.

Weten jongeren dat zij recht hebben op een rechtsbijstandverlener en hoe zij daarvoor in aanmerking moeten komen?